

**Avtale
mellom
Samferdselsdepartementet
og
Buskerud fylkeskommune,
Drammen kommune, Lier kommune,
Øvre Eiker kommune og Kongsberg kommune
om
belønningsmidler til bedre kollektivtransport
og mindre bilbruk for 2026-2029**

1. Om avtalen

Samferdselsdepartementet inngår herved avtale med Buskerud fylkeskommune, Drammen kommune, Lier kommune, Øvre Eiker kommune og Kongsberg kommune om tildeling fra Belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdet ("Belønningsordningen") for perioden 2026-2029.

Avtaleområdet følger kommunegrensene til Drammen, Lier, Øvre Eiker og Kongsberg.

Avtalen angir mål og tilskuddsbeløp, samt rammer for bruk av midlene.

2. Formål

Formålet med Belønningsordningen og denne avtalen er å stimulere til bedre fremkommelighet, miljø og helse i storbyområdene ved å dempe veksten i personbiltransporten og øke antallet kollektivtransportreiser på bekostning av reiser med personbil.

3. Mål for avtalen

Nullvekstmålet om at klimagassutslipp, kø, luftforurensing og støy skal reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten skal tas med kollektivtransport, sykling og gange ligger til grunn for avtalen. Avtalen skal bidra til bedre fremkommelighet, miljø og helse i Buskerudbyen. Det legges til grunn at målsettingen for trafikkutvikling skal nås gjennom en helhetlig virkemiddelbruk: tiltak for å fremme kollektivtransport, sykkel og gange, arealpolitiske virkemidler, parkeringspolitikk og ytterligere samferdselssatsing. Det er en ambisjon at tiltakene for å nå nullvekstmålet skal føre til færre hardt skadde og drepte i trafikken, i tråd med nullvisjonen.

Følgende målindikatorer benyttes for å følge måloppnåelse:

- Byindeksen er hovedindikator for vurdering av måloppnåelse for nullvekstmålet, og viser endring i trafikkmengden for avtaleområdet.
- Utvikling i kollektivreiser og reiser med sykkel og gange.

4. Avtalegrunnlag

Byområdets søknad om belønningsavtale datert 30.06.2025 danner utgangspunktet for denne avtalen.

Innenfor det formål, de mål og årlige tilskudd som fremgår av denne avtalen, kan tilhørende handlingsprogram revideres årlig uten av dette vil endre rammene for årlige tilskudd, såfremt revidert handlingsprogram tilpasses avtalens forutsetninger om måloppnåelse, jf. punkt 3.

5. Utbetaling av tilskudd

Denne avtalen omfatter tilskudd fra Belønningsordningen på 124,9 mill. 2026-kroner årlig. Til sammen blir det 499,6 mill. 2026-kroner i avtaleperioden. Midlene vil bli prisjustert.

I tillegg inngår ubrukte midler fra tidligere belønningsavtale på 7,4 mill. som en del av den nye avtalen.

Fra og med 2025 er øremerkingen av tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtrafikk fjernet for nye belønningsavtaler, jf. Prop. 92 S (2024– 2025). Denne endringen er lagt til grunn i denne avtalen. Beløpet i denne avtalen er det som tidligere ble omtalt som to tilskuddsordninger.

Statens vegvesen forvalter det statlige tilskuddet og utbetaler tilskuddet tre ganger årlig til fylkeskommunen. Det legges opp til utbetaling i etterkant av rapportering (årsrapportering, 1. og 2. tertialrapportering). Tentative måneder for utbetaling er mars, juni og oktober. Første utbetaling skjer så raskt som mulig etter at partene har undertegnet avtalen.

I henhold til statens økonomireglement skal tilskuddet som hovedregel brukes i året det tildeles.

Utbetaling skjer med forbehold om Stortingets godkjenning gjennom de årlige statsbudsjettene.

Dersom det er aktuelt å benytte midler til riksveitiltak eller jernbane, vil aktuelle beløp ikke utbetales til fylkeskommunen. I slike tilfeller vil Statens vegvesen eller Jernbanedirektoratet disponere budsjettmidler og være byggherre for prosjektet.

Midlene skal komme som et tillegg til, ikke til erstatning for, midler fra lokale myndigheter. Tilskuddet skal benyttes til finansiering av prosjekter og tiltak som bygger opp under målene i avtalen. Midlene skal benyttes innenfor avtaleområdet.

Utbetalt tilskudd kan ikke kreves tilbakebetalt med mindre tilskuddet ikke er benyttet i tråd med denne avtalen.

6. Rapportering og evaluering

Fylkeskommunen som tilskuddsmottaker skal i samarbeid med kommunene rapportere til Statens vegvesen i tråd med de til enhver tid gjeldende retningslinjer. Basert på rapporteringen vil Statens vegvesen sørge for økonomioppfølging og videre rapportering til Samferdselsdepartementet. Det skal rapporteres tertialvis.

Rapportene skal vise:

- framdrift med sikte på måloppnåelse ved avtaleperiodens slutt og tilhørende virkemiddelbruk
- rapportering for midler mottatt så langt i avtaleperioden, samt planlagt bruk av eventuelle ubrukte midler.
- gjennomførte og påbegynte tiltak
- eventuelle forsinkelser i henhold til tiltaksplan

Se også avtalens punkt 4 om revidering av handlingsprogram.

Ved utgangen av avtaleperioden skal mottaker av midlene utarbeide en sluttrapport som viser:

- i hvilken grad midlene har bidratt til målene i avtalen og i hvilken grad avtalte tiltak er gjennomført
- eventuelle avvik med kommentarer
- rapportering over mottatte midler i avtaleperioden, samt planlagt bruk av eventuelt ubrukte midler
- utviklingen i biltrafikk og kollektivtrafikk i perioden
- suksessfaktorer for vellykkede tiltak
- kritiske faktorer for eventuelle manglende bidrag til måloppnåelse eller manglende gjennomføring av planlagte tiltak

7. Mislighold av avtalen

Dersom avtalen på vesentlige punkter ikke er fulgt opp fra tilskuddsmottakers side uten at det er relevante grunner til det, kan staten redusere tilskuddet, ev. holde tilbake midler for senere tildeling.

8. Om eventuell fremtidig byvekstavgift

Denne belønningsavtalen utelukker ikke muligheten til senere å kunne inngå byvekstavgift før belønningsavtalen utløper. Ved inngåelse av en byvekstavgift før denne avtalen løper ut, vil byvekstavgiften erstatte denne belønningsavtalen.

Sted, dato

Samferdselsminister

Sted, dato

Buskerud fylkeskommune

Sted, dato

Sted, dato

Drammen kommune

Lier kommune

Sted, dato

Sted, dato

Øvre Eiker kommune

Kongsberg kommune